

2004:22

Förstudierapport Standardmeddelande Bilaga 2:

Standardmeddelanden hos några
registermyndigheter
- en kartläggning av behov och möjligheter

Bilaga 2: Standardmeddelanden hos några registermyndigheter - en kartläggning av behov och möjligheter

<i>Konceptet Standardmeddelanden</i>	2
När efterfrågas elektroniska standarddokument?	3
Legala aspekter	4
Ekonomiska aspekter	5
Vilka elektroniska standarddokument är mest angelägna?	5
<i>Frekvent efterfrågad information ur de stora statliga registren</i>	7
Navet/Aviseringsregistret för folkbokföringsinformation	7
Svenskt näringslivsregister	9
Beskattningsdatabasen	11
Utsöknings- och indrivningsdatabasen	13
Vägtrafikregistret	14
Socialförsäkringsdatabasen	16
Studiemedelsregistret	17
Fastighetsregistret	18
Den arbetsmarknadspolitiska databasen	20
Misstanke- och belastningsregistren	20
<i>Viss inrapportering till de stora statliga registren</i>	23
<i>Vissa registerhållande myndigheters inställning till elektroniska standarddokument</i>	24
Skatteverket: Det centrala folkbokföringsregistret Navet	24
PRV: Svenskt näringslivsregister	25
Vägverket: Vägtrafikregistret	26
Lantmäteriverket: Fastighetsregistret	27

Konceptet Standardmeddelanden

Målet för arbetet med Standardmeddelanden, som avser informationsutbyte mellan myndigheter genom elektroniska standarddokument (ESD), är att det ska vara så lätt som möjligt för förvaltningsorganisationerna att få tillgång till sådana uppgifter ur de statliga registren, som frekvent efterfrågas i samband med ärendehandläggningen. Det ska också vara så lätt som möjligt för registeransvariga myndigheter att tillgodose behovet av sådan information.

På motsvarande sätt ska det vara möjligt för uppgiftslämnande organisationer att utveckla effektiva och enhetliga lösningar för att fullgöra sin skyldighet att lämna uppgifter till flera olika myndigheter samt för registerhållande myndigheter att utveckla effektiva och enhetliga lösningar för att ta emot uppgifter från flera olika uppgiftslämnare.

Med ett elektroniskt standarddokument avses en definierad informationsmängd som utgör:

- utdrag ur existerande register och som frekvent efterfrågas av ”många” vid handläggning av olika ärendetyper
- eller*
- indata som frekvent ska lämnas av ”många”.

Kravet på ett elektroniskt standarddokument är att det:

- är formaterat och strukturerat enligt fastlagda normer
- är tillgängligt enligt fastlagda nyttjanderegler
- finns publicerat (inklusive nyttjanderegler) i en öppen och allmänt tillgänglig katalog på webben.

Beträffande de standarder/normer som kan komma i fråga för leverans- och mottagningsformat så är XML den givna utgångspunkten.¹

Att ersätta/komplettera de stora statliga registrens nuvarande systemspecifika format med ett XML-baserat, måste inte förutsätta en förändring av registrens interna format. Även med bibehållande av nuvarande format kan informationen struktureras och beskrivas i standardiserat, XML-baserat format och konvertering ske i ett särskilt moment före leverans (som ett alternativ till att alltfler användare måste genomföra motsvarande konvertering i samband med mottagandet).

Ett elektroniskt standarddokument är neutralt med avseende på transportmekanismen gentemot andra organisationer/verksamhetssystem. Med in-

¹ Konceptet Standardmeddelanden som det här är beskrivet avser inte specialtillämpningar som t.ex. geografisk information, där det redan finns etablerade standardiseringsgrupper. För den geografiska informationen bedrivs ett internationellt standardiseringsarbete som även omfattar överföringsformat och strukturering (baserat på GML, Geographic Markup Language), där svenska sektorsmyndigheter deltar aktivt och tar fram rekommendationer.

riktningen mot SHS som säker och effektiv transportmekanism för informationsutbyte inom den offentliga sektorn, följer dock att den myndighet, som är ansvarig för ett visst elektroniskt standarddokument, också bör kunna leverera eller ta emot detta med hjälp av SHS-teknik, via egen SHS-nod eller genom Infratjänsten.

För att det ska vara så lätt som möjligt för en registeransvarig myndighet att tillgodose flera organisationers likartade behov, kan ett elektroniskt standarddokument i vissa fall innehålla fler element ur en registerpost än vad alla (eller ens någon) efterfrågar – i idealfallet så många att de täcker den totala efterfrågan. Den efterfrågande/mottagande organisationen får standarddokumentet levererat i sin helhet och väljer ut de element, som man har behov av. Alternativt kan selekteringen av efterfrågade element ske före leverans (av t.ex. sekretess- eller prestandaskäl). Detta förutsätter en väl genomtänkt strukturering av meddelandet och underlättas av ett standardiserat (XML-baserat) utbytesformat.

Respektive registeransvarig myndighet ansvarar för att utveckla elektroniska standarddokument, såväl sådana som avser uttag ur registret, som sådana som avser indata till registret. Utvecklingen av dokument som avser registeruttag måste ske i kontakt med befintliga och presumtiva kunder. Detta för att så långt möjligt tillgodose den totala efterfrågan med så få standarddokument som möjligt.

När efterfrågas elektroniska standarddokument?

Redan idag förekommer ett omfattande elektroniskt uttag av uppgifter från de stora statliga registren. Många myndigheter och kommuner får filer överförda via en fast uppkopplad förbindelse, uppringd ISDN-koppling eller servicebyråttjänst. Uppgifterna levereras i det systemspecifika format som används vid registerhållande myndighet och mottagande myndighet har anpassat sina lösningar därefter.

Flera register erbjuder också myndigheterna möjligheten att genom en webbtjänst eller genom terminaluppkoppling söka ut och titta på efterfrågad information (eventuellt via en återförsäljare).

Värdet av att elektroniska standarddokument finns utvecklade och publicerade uppstår främst vid förändring och nyutveckling. Så länge den mottagande myndighetens tillämpningar fortlever oförändrade, saknas ofta drivkrafter för övergång till XML-baserade leveransformat och standardiserade informationsstrukturer.

Nya system utvecklas däremot numera normalt med hjälp av XML och standarddokumenten ger då, redan när utvecklingsarbetet tar sin början,

tillgång till en beskrivning av hur den efterfrågade informationsmängden är strukturerad.

Den myndighet, som har nytta av att ett elektroniskt standarddokument finns utvecklat, kan således befinna sig i situationen antingen att den helt saknar tillgång till uppgifterna i elektronisk form eller att det sätt som man får tillgång till uppgifterna på inte uppfyller kraven i den nya tillämpningen.

Modern och effektiv ärendehandläggning – ofta innefattande självbetjäningstjänster – karaktäriseras av:

- att efterfrågad registerinformation kan hämtas transaktionsorienterat, dvs. i direkt anslutning till handläggningen av det enskilda ärendet
- att formulerande och utväxling av fråga och svar kan ske automatiskt (dvs. utan manuella insatser) mellan berörda system vid ärendeansvarig och registerhållande myndighet
- att handläggaren inte ska behöva avbryta handläggningen av ett ärende i avvaktan på att få tillgång till de registeruppgifter som behövs. I vissa självbetjäningstjänster kan kravet t.o.m. vara att uppgifterna ska kunna inhämtas och presenteras för den sökande under tiden han/hon fyller i sin ansökningsblankett.

Detta innebär att ett elektroniskt standarddokument måste kunna utväxlas system-till-system med sådana moderna transportmekanismer som representeras av SHS och webservice.

Legala aspekter

Behörigheten att få tillgång till uppgifter ur de statliga registren är med få undantag reglerad i särskilda registerlagar. Lagstiftningen är neutral med avseende på uppgifternas leveransformat och struktur men väl inte med avseende på åtkomstteknik. I flertalet fall är rätten till vad som benämns ”direktåtkomst”² särskilt reglerad och begränsad.

Vid registerhållande myndigheter har man ställt sig frågan om åtkomst till uppgifterna med hjälp av SHS (eller webservice) i vissa fall kan vara att betrakta som direktåtkomst.

² Med ”direktåtkomst” avses enligt förarbeten till gällande lagstiftning en teknisk lösning som gör att anställda vid en myndighet (motsvarade.) snabbt och enkelt kan få tillgång till uppgifter ur ett visst register. Med utgångspunkt i när i tiden det ursprungligen infördes, kan slutsatsen dras, att de lösningar som då avsågs var när en handläggare har tillgång till en terminal, som är ansluten till registret i fråga, och direkt kan söka fram valfria registerposter.

Frågan har också uppmärksammats av Samset-projektet, som i sitt förslag till fortsatt arbete aviserar en utredning av vad som är tillåtet och lämpligt inom ramen för nuvarande lagstiftning.

Se även kapitlet om juridiska riktlinjer i denna förstudies huvuddokument.

Ekonomiska aspekter

Flera registeransvariga myndigheter har rätt att ta ut en avgift för att lämna ut uppgifter ur olika register. Denna nu gällande ordning berörs inte av konceptet Elektroniska standarddokument.

Vilka elektroniska standarddokument är mest angelägna?

Med utgångspunkt i tillgänglig kunskap har Statskontoret inventerat vilka myndigheter/förvaltningar som handlägger ärenden med behov av uppgifter från de stora statliga registren Folkbokföringsregistret/Navet (Skatteverket), Svenskt företagsregister (Patent- och registreringsverket), Beskattningsdatabasen (Skatteverket), Utsöknings- och indrivningsdatabasen (Skatteverket), Vägtrafikregistret (Vägverket), Socialförsäkringsdatabasen (Riksförsäkringsverket), Studiemedelsregistret (CSN), Fastighetsregistret (Lantmäteriverket), Den arbetsmarknadspolitiska databasen (Arbetsmarknadsverket) samt Misstanke- och belastningsregistren (Rikspolisstyrelsen). Vidare redovisas de planer på sådant utvecklingsarbete som ställer förändrade krav på informationsutbyte med dessa register som kommit till Statskontorets kännedom.

Denna inventering visar att det finns anledning att närmare undersöka behovet och möjligheterna att utveckla elektroniska standarddokument i följande fall:

Registerutdrag

- Folkbokföringsregistret/Navet: ett eller par elektroniska standarddokument
- Svenskt företagsregister: något eller några elektroniska standarddokument, bl.a. motsvarande registreringsbevis för företag
- Beskattningsdatabasen:
 - o den taxeringsinformation som redan levereras till Länsstyrelsen i Stockolms län, ev. uppdelad på flera elektroniska standarddokument
 - o inkomstuppgift
 - o uppgift om innehav av F-skattsedel
- Utsöknings- och indrivningsdatabasen: den information som redan levereras till Länsstyrelsen i Stockolms län.

- Vägtrafikregistret:
 - o den information som redan levereras till Länsstyrelsen i Stockholms län avseende fordonsinnehav
 - o den körkortsinformation som kommer att efterfrågas av länsstyrelserna
- Socialförsäkringsdatabasen: den information som efterfrågas av piloten om upprepad ansökan om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen
- Studiemedelsregistret: den information som efterfrågas av piloten om upprepad ansökan om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen.
- Fastighetsregistret: den information som kommer att efterfrågas av länsstyrelserna i ett antal ärenden.

Indata till register

- Dödsbevis från sjukvården till folkbokföringen/Folke
- Dödsorsaksintyg från sjukvården till Socialstyrelsen
- Läkarintyg från sjukvården till RFV (m.fl. myndigheter).

När det gäller Folkbokföringsregistret/Navet, Svenskt näringslivsregister, Vägtrafikregistret samt Fastighetsregistret har Statskontoret fört diskussioner med registeransvariga myndigheter, dvs. Skatteverket, Patent- och registreringsverket, Vägverket samt Lantmäteriverket om hur man ställer sig till tanken på elektroniska standarddokument samt vilka planer man har på att införa XML respektive SHS.

Frekvent efterfrågad information ur de stora statliga registren

Navet/Aviseringsregistret för folkbokföringsinformation

Skatteverkets centrala folkbokföringsregister Navet är tillskapat för att tillgodose såväl den offentliga förvaltningens som samhällets i övrigt behov av adress- och annan folkbokföringsinformation. Alla myndigheter (dvs. förvaltningsorganisationer) har rätt att få uppgifter elektroniskt direkt från Navet. Privata företag hänvisas till SPAR/Infotorg³ som har Navet som källa men inte innehåller samtliga element i Navets folkbokföringspost och inte heller sekretessmarkerade personer.

Myndigheter har i olika situationer behov av information ur Navet, t.ex.:

1. för att ajourföra egna personregister: kommunala eller landstingskommunala register över hela sin befolkning, SCB:s totalregister över befolkningen, olika myndigheters "kundregister" (t.ex. AMS, CSN, RFV, Vägverket)
2. för urval (på engångsbasis eller med viss frekvens) av viss grupp (samtliga eller slumpmässigt urval av viss storlek) av individer som uppfyller angivna kriterier; för samhällsplanering, statistiska bearbetningar, massutskick av samhällsinformation etc.
3. för handläggning av ärende där uppgifter om specifika personliga förhållanden behövs för handläggning och beslut.

Alla förvaltningsorganisationer får tillgång till samtliga uppgifter som finns lagrade i Navet, även för sekretessmarkerade personer. Det är den som har beställt informationen, som är ansvarig enligt PUL och bestämmer vad som ska göras tillgängligt för vilka användare.

Uppgifterna kan levereras/överföras med ett antal olika tekniker:

- filöverföring på olika medier (fast uppkopplad förbindelse⁴, uppringd ISDN-förbindelse⁵, fysisk transport av band, disketter, CD)
- dator-datoruppkoppling för direktuppdatering av visst verksamhets-system⁶.

³ Även vissa myndigheter använder SPAR, i vissa fall sannolikt av historiska skäl (t.ex. CSN och KFM). SPAR innehåller också, enbart för Polisens och Tullens räkning, information ur beskattningsdatabasen. I april 2004 tillsatte regeringen en utredning i syfte att pröva om det finns förutsättningar för att samordna SPAR med Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Uppdraget ska redovisas senast den 1 maj 2005.

⁴ Antalet kunder med fast uppkopplad förbindelse uppgår till 30.

⁵ Uppkopplad ISDN-förbindelse är förhållandevis vanligt gentemot kommunerna. Ett hundratal kommuner anlitar servicebyrå (TietoEnator, Decerno, WM-data) med fast uppkopplad förbindelse till Skatteverket.

- interaktiv direktåtkomst med webbgränssnitt (Skatteverkets elektroniska brevlåda) med av Skatteverket utfärdat X.509 certifikat som säkerhetslösning.

Dagens leveransformat är systemspecifikt. På Skatteverkets webbplats (www.Skatteverket.se → Folkbokföring → N@vet) finns beskrivning (innehåll och struktur) av såväl totalposten som på exempel på poster med olika element samt också termkoder m.m.

Möjligheterna att med olika tekniker få tillgång till elektronisk folkbokföringsinformation är således goda. Någon systematisk undersökning av vilka myndigheter som behöver folkbokföringsinformation men inte utnyttjar dagens elektroniska möjligheter har inte genomförts. Känt är dock att:

- Finansinspektionen behöver uppgift om medborgarskap i samband med ägar- och ledningsprövningsärenden avseende bank, värdepappersrörelse, försäkringsbolag och försäkringsmäklare. I dagsläget används faxkommunikation (liksom också mot beskattningsdatabasen, kronofogdemyndigheten, PRV och polisen). Antalet frågor uppgår till ca. 1 500/år. Ett arbete har påbörjats att undersöka möjligheterna till effektivare informationsåtkomst med hjälp av SHS.
- Med undantag för den nyligen i Stockholms län lanserade tillämpningen för ansökan om yrkestrafiktillstånd, tillgodoser länsstyrelserna sitt behov av folkbokföringsinformation genom att begära att den sökande ska bifoga ett personbevis. Mottagningsformatet i tillämpningen om yrkestrafiktillstånden är XML-baserat och konvertering av Navets systemspecifika format sker hos Länsstyrelsens leverantör av ”SHS som tjänst”. Länsstyrelserna är nu i färd med att utveckla ytterligare tillämpningar (bl.a. för körkortsärenden), även dessa XML-baserade, som ställer krav på fler element än yrkestrafiktillstånden.

I ett antal myndighetsärenden ingår att man begär att den sökande ska bifoga ett personbevis. I vissa fall avses då personbevis för särskilt ändamål, som innehåller uppgifter om förhållanden som inte finns lagrade i Navet men väl i de regionala folkbokföringsregistren.

Kända exempel på myndigheter som planerar förändringar i sättet att få tillgång till folkbokföringsinformation är:

- Det finns ett starkt samband mellan CSN:s (ännu inte beslutade) planer på att erbjuda en e-tjänst för studiemedelsansökningar, att bli ”SHS-myndighet” och att övergå från SPAR till Skatteverket/Navet som leverantör av folkbokföringsinformation.

⁶ Denna möjlighet utnyttjas av 20 kunder. Att det är så pass få, bedömer Skatteverket bero på att myndigheterna tycker det är svårt att hantera säkerhetslösningen.

- KFM har inlett ett arbete i syfte att ta fram ett helt nytt IT-stöd för den verksamhet som benämns summarisk process. Bl.a. måste den maskinella åtkomsten till adressuppgifter m.m. byggas ut.

Eventuella elektroniska standarddokument

En successiv övergång till standardiserade format för informationsutbytet mellan förvaltningsorganisationerna är en förutsättning för framväxten av en sammanhållen elektronisk förvaltning. Att det centrala folkbokföringsregistret Navet tidigt kan erbjuda standardiserade leveransformat, har ett stort symbolvärde och kommer att vara av betydelse för hur andra registeransvariga myndigheter agerar. Det är därför av strategisk betydelse för hela förvaltningen att Skatteverket prioriterar att avsätta de resurser som behövs för att kunna erbjuda leverans av folkbokföringsuppgifter i form av XML-baserade elektroniska standarddokument.

Skatteverket har genomfört en förstudie under april-maj, i första hand avseende elektroniska standarddokument i folkbokföringen men också generellt för Skatteverket.

Svenskt näringslivsregister

Svenskt näringslivsregister är PRV:s samlingsnamn på ett antal register som förs vid Bolagsavdelningen⁷. Här ingår bl.a.:

- Aktiebolagsregistret
- Handels- och föreningsregistret
- Bank och försäkringsaktiebolagsregistret
- Företagsinteckningsregistret
- Konkursregistret
- Näringsförbudsregistret.

Näringslivsregistret har som syfte att ge offentlighet åt den information som ingår i registret. Utgångspunkten är att all information är elektroniskt tillgänglig för alla, såväl förvaltningsorganisationer som privata företag och privatpersoner, även via direktåtkomst. Om personnummer ingår i den information som beställs, måste dock syftet med beställningen anges och PRV pröva om det kan antas att personuppgifterna kan komma att behandlas i strid med personuppgiftslagen.

Näringslivsregistret finns tillgängligt i form av en Webbtjänst som (förutom viss gratisinformation) förutsätter avtal mellan kunden och PRV. Registret är också tillgängligt på samma sätt via InfoDatas tjänst Infotorg.

⁷ Bolagsavdelningen blir en egen myndighet, Bolagsverket, fr.o.m. den 1 juli 2004.

PRV överför också dagligen filer med information till företag och myndigheter. Filerna innehåller föregående dags registerförändringar för valda företagsformer. Filöverföringen sker via FTP eller SHS. I vissa fall kan även leverans ske på CD eller kassett. Leveransformatet är systemspecifikt.

För överföringen av information om företagsinteckningar (FIR) gentemot LMV har en Webserviceslösning (med SSL-kommunikation) nyligen tagits i drift. Leveransformatet är XML-baserat.

Kända planer på förändringar etc. som kan aktualisera behovet av elektroniska standarddokument är att:

- ett avtal om informationsutbyte med SHS finns upprättat mellan PRV och Länsstyrelsen i Stockholm. Något utbyte har dock ännu inte kommit igång. Avtalet avser information för handläggning av ansökningar om yrkestrafiktillstånd och omfattar bl.a. registreringsbevis inklusive konkursfrihetsbevis, uppgift om näringsförbud samt senaste årsredovisning med revisionsberättelse. Avtalat leveransformat är XML-baserat.
- Finansinspektionen behöver tillgång till uppgifter ur företagsregistret vid ägar- och ledningsprövningsärenden avseende bank, värdepappersrörelse, försäkringsbolag och försäkringsmäklare. I dagsläget används faxkommunikation (liksom också mot folkbokföringen, beskattningsdatabasen, kronofogdemyndigheten och polisen). Antalet frågor till uppgår till ca. 1 500/år.
- Post- och telestyrelsen behöver tillgång till uppgifter ur Svenskt företagsregister för de självbetjäningstjänster som planeras, bl.a. för anmälningar och ansökningar som teleoperatör och tilldelning av nummerkapacitet.

Det finns ett flertal ärenden där ansvarig myndighet ställer krav på att sökande ska bifoga ett registreringsbevis för företaget. Exempel är:

- Fastighetsmäklarnämnden: ansökan om registrering som mäklare
- Fiskeriverket: förnyelse av yrkesfiskelicens, ansökan om auktorisation av förstahandsmottagare
- Folkhälsoinstitutet: tillstånd att tillverka eller bedriva partihandel med alkohol
- Jordbruksverket: ansökan om jordförvärvstillstånd för bolag
- Länsstyrelserna: ett flertal ärenden
- Lotteriinspektionen: ansökan om vissa typer av spelverksamhet
- Skolverket: ansökan om att starta friskola
- NUTEK: styrkande av behörig firmatecknare vid ansökan om olika stöd
- Kommuner: alkoholutskänkningstillstånd, torghandel, m.m.

Till ovanstående kan läggas att myndigheter och kommuner i samband med upphandling ställer krav på att den som offererar ska bifoga registreringsbevis.

Finansinspektionen har påbörjat ett arbete för att undersöka möjligheterna till effektivare informationsåtkomst med hjälp av SHS. I övrigt har vi inga uppgifter om någon av myndigheterna ovan har planer på att utveckla sådana verksamhetssystem – med eller utan koppling till möjlighet till elektronisk ansökan – som innebär att motsvarande information behöver inhämtas elektroniskt. Om en sådan möjlighet skulle erbjudas, bör detta driva på utvecklingen.

Eventuella elektroniska standarddokument

PRV ser en övergång till XML-format som naturlig och menar att elektroniska standarddokument ligger helt i linje med hur man tänker. Ett naturligt tillfälle för utveckling av standarddokument erbjuder informationsutbytesavtalet med Länsstyrelsen.

En tjänst som PRV skulle vilja erbjuda är att göra det möjligt för företag att beställa elektroniska registreringsbevis som levereras via e-post och sedan kan vidarebefordras, inte enbart till myndigheter. Man är intresserade av att finna en teknisk lösning, som garanterar att registreringsbeviset är äkta (dvs. utfärdat av PRV och levererat i oförvanskat skick).

Beskattningsdatabasen

Beskattningsdatabasen innehåller de uppgifter som Skatteverket behöver för att fastställa fysiska och juridiska personers taxering samt genomföra uppbörd. Databasen ska dessutom tillhandahålla information som behövs i viss författningsreglerad verksamhet som bedrivs av annan än Skatteverket.

Exempel på sådan verksamhet är:

- beslut och kontroll av bidrag och andra stöd
- lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning (inklusive tillsyn och kontroll).

Efterfrågad information kan avse såväl inkomst- som skatteförhållanden (inklusive om den skattskyldige innehar F-skattsedel).

Enbart kronofogdemyndigheterna och Tullverket har direktåtkomst till databasen.

Gentemot Länsstyrelsen i (ännu så länge bara) Stockholms län och tillämpningen för yrkestrafiktillstånd finns en SHS-tillämpning för asynkron utväxling av fråga/svar. I denna samlas en dags frågor ihop och paketeras till en mindre frågefil. Applikationen har ett XML-baserat mottagningsformat

och konvertering av beskattningsdatabasens systemspecifika format sker hos Länsstyrelsens leverantör av ”SHS som tjänst”.

Exempel på myndigheter/verksamheter som behöver tillgång till sådan information som finns registrerad i beskattningsdatabasen är:

- Finansinspektionen: ägar- och ledningsprövningsärenden avseende bank, värdepappersrörelse, försäkringsbolag och försäkringsmäklare
- Kommunerna: fastställande av taxor till barn- och äldreomsorg, ansökningar om ekonomiskt bistånd
- Kommunerna: ansökningar om utskänkningstillstånd.

Finansinspektionen använder i dagsläget faxkommunikation med Skatteverket (liksom också mot folkbokföringen, kronofogdemyndigheten, PRV och polisen). Antalet frågor uppgår till ca 1 500/år. Ett arbete har påbörjats i syfte att undersöka möjligheterna till effektivare informationsåtkomst med hjälp av SHS.

Kommunerna tillgodoser sitt behov av inkomstuppgifter genom att fråga den sökande (samt vid behov kontakta Skatteverket för kontroll). Inom ramen för KÖBY-samarbetet (mellan Kinda, Ödeshög, Boxholm och Ydre kommuner) planeras gemensam utveckling av en tillämpning för administration av bl.a. barnomsorgsavgifter. Tillämpningen förutsätter elektronisk tillgång till inkomstuppgifter med hjälp av SHS.

Hur kommunerna skaffar sig information ur beskattningsdatabasen vid handläggning av utskänkningstillstånd har inte undersökts. En möjlighet utgörs av anslutning (”terminalslagning”) till kreditupplysningsföretagens tjänster på Infodatas InfoTorg. Eventuella planer på att utveckla e-tjänster för effektivare handläggning vid ansökan om utskänkningstillstånd är inte kända.

Det finns också ett antal ärenden/situationer som kräver att den sökande (motsv.) ska visa upp F-skattsedel. En sådan situation är anbudsgivning vid offentlig upphandling. Då ställs också kravet att anbudsgivaren ska bifoga intyg med uppgifter om registrerings- och betalningsförhållanden för skatter och avgifter, som utfärdas av Skatte- och kronofogdemyndigheten (Skatteverkets blankett 4820). För närvarande har vi inga uppgifter om utveckling av tillämpningar som skulle kunna ta emot och hantera motsvarande information i elektronisk form.

Eventuella elektroniska standarddokument

Ett möjligt elektroniskt standarddokument utgörs av information om inkomster som kommunerna (och ev. även andra myndigheter) behöver tillgång till. Ett sådant meddelande skulle kunna tas fram i direkt anslutning till att

KÖBY-kommunerna utvecklar tillämpningen för administration av barnomsorgsavgifterna m.m.

När det gäller Finansinspektionen finns ännu inte detaljerade uppgifter om vilken information som behövs. Det förefaller dock troligt att behovet utgör en delmängd den information som länsstyrelserna får tillgång till för handläggning av ansökningar om yrkestrafiktillstånd. Om så är fallet, skulle ett enhetligt elektroniskt standarddokument som uppfyller länsstyrelsernas och Finansinspektionens behov kunna tas fram genom verifiering och anpassning av de XML-scheman som redan utvecklats för Länsstyrelsen.

Utsöknings- och indrivningsdatabasen

Utsöknings- och indrivningsdatabasen innehåller de uppgifter som Skatteverket/kronofogdemyndigheterna behöver i sin verksamhet. Databasen ska dessutom tillhandahålla information som behövs i viss författningsreglerad verksamhet som bedrivs av annan. Exempel på sådan verksamhet är kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning.

Det är enbart Skatteverket (även i beskattningsverksamheten), Tullverket, och Säkerhetspolisen som får ha direktåtkomst till databasen.

Gentemot Länsstyrelsen i (ännu så länge bara) Stockholms län och tillämpningen för yrkestrafiktillstånden finns en SHS-tillämpning för asynkron utväxling av fråga/svar. I denna samlas en dags frågor ihop och paketeras till (en mindre) frågefil. Applikationen har ett XML-baserat mottagningsformat och konvertering av utsöknings- och indrivningsdatabasens systemspecifika format sker hos Länsstyrelsens leverantör av ”SHS som tjänst”.

Exempel på myndigheter/författningsreglerade verksamheter som behöver tillgång till information ur utsöknings- och indrivningsdatabasen är:

- Finansinspektionen: ägar- och ledningsprövningsärenden avseende bank, värdepappersrörelse, försäkringsbolag och försäkringsmäklare.
- Migrationsverket: Ansökan om svenskt medborgarskap
- CSN
- Folkhälsoinstitutet: Tillverkningstillstånd för alkohol, partihandel med alkohol
- Fiskeriverket: Förnyelse av yrkesfiskelicens, auktorisation av första-handsmottagare
- Kommunerna: ansökningar om utskänkningstillstånd (ev. även andra tillståndspliktiga verksamheter).

I dagsläget tillgodoser myndigheterna sitt behov av information antingen genom att begära att den sökande bifogar ett registerutdrag eller genom

manuella förfrågningar till Kronofogdemyndigheten. Finansinspektionen använder faxkommunikation (liksom också mot Skatteverket, Folkbokföringen, PRV och polisen). Antalet frågor uppgår till ca. 1 500/år.

En ytterligare möjlighet utgörs av anslutning ("terminalslagning") till kreditupplysningsföretagens tjänster på InfoDatas InfoTorg.

Finansinspektionen har påbörjat ett arbete i syfte att undersöka möjligheterna till effektivare informationsåtkomst med hjälp av SHS.

För övriga ärenden har vi ingen information om eventuella planer på att utveckla e-tjänster för effektivare handläggning som förutsätter tillgång till uppgifter ur utsöknings och indrivningsdatabasen på system-till-system-basis.

Vid offentlig upphandling ställs kravet att anbudsgivaren ska bifoga intyg med uppgifter om registrerings- och betalningsförhållande för skatter och avgifter, som utfärdas av Skatte- och kronofogdemyndigheten (Skatteverkets blankett 4820). För närvarande har vi inga uppgifter om planer på utveckling av tillämpningar som skulle kunna ta emot och hantera informationen i elektronisk form.

Eventuella elektroniska standarddokument

Finansinspektionen har påbörjat ett arbete för att undersöka möjligheterna till effektivare informationsåtkomst med hjälp av SHS. Detaljerade uppgifter om vilken information som avses saknas ännu. Det förefaller dock troligt att behovet utgör en delmängd den information som länsstyrelserna får tillgång till för handläggning av ansökningar om yrkestrafiktillstånd. Om så är fallet, skulle ett enhetligt elektroniskt standarddokument som uppfyller länsstyrelsernas och Finansinspektionens behov – samt i bästa fall även andra tillståndsärenden – kunna tas fram genom verifiering och anpassning av de XML-scheman som utvecklats för länsstyrelserna.

Vägtrafikregistret

Vägtrafikregistret med Vägverket som central registreringsmyndighet har som syfte att förse såväl myndigheter som företag och privatpersoner med information. Registret skapades för ca 30 år sedan med kravet att det skulle vara tillgänglig för polisen under hela dygnet.

Logiskt kan registret delas upp i fyra olika register:

- Fordonsregistret
- Körkortsregistret
- Yrkestrafikregistret
- Felparkeringsregistret.

Listan över intressenter till elektronisk information ur vägtrafikregistret omfattar såväl statliga och kommunala myndigheter som företag och privatpersoner. I stor utsträckning är intresset ömsesidigt. Den som har behov av information ur registret är ofta också uppgiftslämnare till det.

De största intressenterna utgörs av:

- Försäkringsbolag
- RPS
- Bilprovningen
- Generalagenter (vid registrering av nya bilar)
- Skatteverket (fordonsskattebeslut)
- Bilhandlarna
- Länsstyrelserna.

Informationen i vägtrafikregistret är elektroniskt tillgänglig, även via direktåtkomst, men vissa inskränkningar finns beroende på vem som efterfrågar informationen och till vilket ändamål. Dessa kan avse vilka termer som är tillgängliga och vilka sökbegrepp som får användas. Generellt gäller att direktåtkomst endast är tillåten om den är förenlig med personuppgiftslagen.

Vägverket arbetar kontinuerligt med att ta tillvara nya möjligheter för en effektiv elektronisk informationsförmedling såväl från som till registret. Möjligheten till direktregistrering av ägarbyten från bilhandlarna infördes t.ex. vid mitten av 1980-talet.

Dagens informationsutbyte omfattar såväl tunga filöverföringar (med integration till mottagarens system) som frågor (även i kombination med direktuppdateringar) via terminal/webblösning. Ett fåtal stora kunder/samarbetspartners har fast uppkopplad förbindelse med Vägverkets stordator. Mindre kunder styrs till någon av återförsäljarna Posten, Telia eller InfoDatas Infotorg (det senare är den väg kommunernas socialförvaltningar utnyttjar för att ställa frågor om bilinnehav vid ansökningar om ekonomiskt stöd). Varje nytt önskemål om tillgång till information förutsätter ändamålsprövning och beslut av Vägverket.

Leverans- och mottagningsformatet från/till registret är systemspecifikt. Privata företag har dock börjat fråga efter XML.

I den nya tillämpningen för ansökan om yrkestrafiktillstånd vid (ännu så länge bara) Länsstyrelsen i Stockholms län förmedlas information dels om fordonsinnehav, dels om tidigare yrkestrafiktillstånd. Tillämpningen innebär asynkron utväxling av fråga/svar med SHS (en dags frågor ihop och paketeras till en mindre frågefil). Applikationen har ett XML-baserat mottagningsformat och konvertering från vägtrafikregistrets systemspecifika format till

XML som är Länsstyrelsens mottagningsformat sker i Vägverkets SHS-nod hos leverantören av ”SHS som tjänst”.

Tidigare (och än så länge vid övriga länsstyrelser) kommunicerades informationen via fast terminaluppkoppling mot vägtrafikregistret.

- Länsstyrelserna projekterar för en pilot för handläggningen av körkortsfrågor. Nuvarande kommunikationsteknik (även här terminalslagning via fast uppkoppling mot registret) behöver ersättas med system-till-systemkommunikation via SHS. Den nya applikationen kommer att utvecklas med XML.

Ett antal kommuner samverkar om att utveckla en pilottillämpning för en e-tjänst för upprepad ansökning om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen. Den registerinformation från vissa myndigheter som behövs för handläggningen ska överföras med SHS (och presenteras för den sökande medan denne fyller i ansökningsblanketten). Tänk utbytesformat är XML. För närvarande finns dock inga planer på förändringar när det gäller information om sökandes fordonsinnehav (inhämtas nu via Infotorg).

Eventuella elektroniska standarddokument

Vägverket ser en stegvis övergång till XML-baserade format som naturlig och bedömer utveckling av något eller några elektroniska standarddokument som mycket intressant även med hänsyn till informationsutbytet med privata näringslivet.

Inledningsvis förefaller det lämpligt att inrikta arbetet på:

- den information som redan levereras till Länsstyrelsen i Stockholms län (avseende dels fordonsinnehav, dels yrkestrafiktillstånd), verifiera och anpassa de XML-scheman som utvecklats, publicera dessa i form av elektroniska standarddokument och erbjuda dem även med andra kommunikationstekniker än via SHS.
- den körkortsinformation som kommer att efterfrågas av Länsstyrelserna.

Socialförsäkringsdatabasen

De register som förs inom socialförsäkringsadministrationen får också tillhandahålla sådan information som behövs som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av CSN och arbetslöshetskassorna samt i övrigt när detta följer av särskilda bestämmelser i lag eller förordning. Ett exempel är att Socialtjänstlagen ger kommunernas socialnämnder rätt att få uppgifter om ekonomisk hjälp som har lämnats till enskilda, som har ärenden hos nämnden.

Endast CSN och arbetslöshetskassorna har rätt till direktåtkomst.

Filöverföring via dedicerad förbindelse förekommer sedan länge gentemot ett antal myndigheter (t.ex. CSN, Skatteverket, Skatteverket/KFM och Pliktverket). Informationsöverföring gentemot ca. 150 kommuners socialnämnder sker i form av fråge-/svarsfiler via en nättjänst hos Tieto-Enator.

Informationsutbytet med a-kassorna inleddes 2003 (och ställde krav på lagändring). Utbytet innebär utväxlande av fråga/svar i reell tid med web-serviceteknik.

- Ett antal samverkande kommuner är i färd med att utveckla en självbetjäningstjänst för upprepad ansökan om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen. Information om aktuella ersättningar från socialförsäkringen ska presenteras för den sökande på den individuella elektroniska ansökningsblanketten. Informationsöverföringen är tänkt ske med hjälp av SHS i reell tid (synkront). Tillämpningen utvecklas med XML.

Eventuella elektroniska standarddokument

I samband med den nu aktuella piloten för en självbetjäningstjänst för upprepad ansökan om ekonomiskt stöd har utveckling påbörjats av ett (eller flera) elektroniska standarddokument som tillgodoser samtliga kommuners framtida behov. (Sannolikt motsvaras detta informationsbehov av den information som utbyts med a-kassorna.)

Studiemedelsregistret

Tillgången till information ur studiemedelsregistret som förs av CSN, regleras inte i någon särskild registerlag. Önskemål om elektronisk tillgång till information prövas direkt mot personuppgiftslagen.

Filöverföring via dedicerad förbindelse från (i vissa fall även till) studiemedelsregistret förekommer sedan länge gentemot ett antal myndigheter (t.ex. RFV, Skatteverket, universitet och högskolor). Gentemot ett antal kommuner (dels till socialförvaltningar, dels till komvux-skolor) överförs fråge-/svarsfiler (i form av en tjänst hos Tieto-Enator).

Ett informationsutbyte med a-kassorna motsvarande det från RFV inleddes 2003. Utbytet avser utväxlande av fråga/svar i reell tid med webserviceteknik.

- Ett antal samverkande kommuner är i färd med att utveckla en självbetjäningstjänst för upprepad ansökan om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen. Information om utbetalningar m.m. från studiemedelsregistret ska presenteras för den sökande på den individuella elektroniska ansökningsblanketten. Informationsöverföringen är tänkt ske med hjälp av SHS i reell tid (synkront). Tillämpningen utvecklas i XML.

- Pliktverket har påbörjat ett stegvis arbete med att effektivisera mönstring, antagningsprövning och inskrivning av totalförsvarspliktiga och ser behov av att med hjälp av SHS få tillgång till information ur studiemedelsregistret.

Eventuella elektroniska standarddokument

I samband med den nu aktuella piloten för en självbetjäningstjänst för upprepad ansökan om ekonomiskt stöd har utveckling påbörjats av ett (eller flera) elektroniska standarddokument som tillgodoser samtliga kommuners framtida behov. (Eventuellt motsvaras behovet av den information som utbyts med a-kassorna.)

Fastighetsregistret

Fastighetsregistret förs av Lantmäteriverket och innehåller fastighetsanknuten information, indelad i fem delar: En allmän del (uppgifter om själva fastigheten t.ex. areal, planer, rättigheter m.m.), en inskrivningsdel (uppgifter om lagfaren ägare/tomträttsinnehavare, inteckningar, pantbev etc.), en adressdel (fastighetens belägenhetsadress), en byggnadsdel (byggnader på fastigheten, adress och uppgift om belägenhet för var och en) samt en taxeringsdel (med taxeringsvärden m.m. ur Skatteverkets beskattningsdatabas).

Fastighetsregistret har som syfte att ge offentlighet åt den information som finns i registret. När det gäller sådan information som innehåller personuppgifter är åtkomsten begränsad till verksamhet som:

1. Stat eller kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och som kräver tillgång till uppgifterna
2. avser omsättning av egendom som är registrerad i registret
3. avser fastighetsförvaltning, byggande etc.
4. innebär aktualisering av fastighetsknuten information i kund- eller medlemsregister
5. avser uttag för direkt marknadsföring, enligt vad som följer av personuppgiftslagen.

Fastighetsregistret har såväl myndigheter som företag och privatpersoner som användare. Direktåtkomst är tillåten för ändamål enligt 1-4 ovan. Namn, personnummer eller del av personnummer får användas som sökbegrepp enbart i sådan verksamhet som avser lantmäteriförrättningar eller där det ingår att föra in uppgifter i registret.

Även när uppgifter utlämnas i form av upptagning för automatiserad behandling får personnummer och uppgifter om inteckningar ingå endast med stöd i lag eller annan författning.

Informationsutbytet är i stor utsträckning dubbelriktat. Den som har behov av att hämta ur registret är ofta också uppgiftslämnare till det.

Bland offentliga samarbetspartners kan nämnas:

- Försvaret
- Kommunerna (210 kommuner håller egna fastighetsregister och 32 kommuner är egna fastighetsmyndigheter)
- Boverket
- Länsstyrelserna
- Vägverket
- Skatteverket
- Inskrivningsmyndigheterna.

Bland större privata samarbetspartners kan särskilt nämnas bank- och kreditväsendet.

Lantmäteriverket erbjuder ett antal anslutningsmöjligheter.

- Den traditionella uppkopplingen för sökning i fastighetsregistret sker via lokala terminalnät, enskilda PC eller terminaler.
- Sökning kan också göras direkt över Internet (tjänsten FastighetSök, som ger möjlighet till nedladdning av kundspecifik information för integrering till kundens egna system eller FastighetSök för alla, som inte kräver abonnemang och där betalning sker direkt via bankkort). Sökning sker med menystöd.
- Lantmäteriet erbjuder abonnemang på förändringar ur fastighetsregistret. Överföring sker via Internet eller e-post.
- Även vissa filöverföringar stordator-till-stordator finns men beräknas vara avvecklade inom 4-5 år.

Lantmäteriet har utvecklat ett eget överföringsformat/gränssnitt, ÖFF – ÖverFöringsformatet i Fastighetsregistret – som bygger på ett stort antal tabeller (ca.90) kopplade via en unik fastighetsnyckel som möjliggör kombinationer av samtliga tabellelement. Kunden måste bygga ett eget gränssnitt som svarar mot Lantmäteriets.

Eventuella elektroniska standarddokument

En viss efterfrågan på XML som leveransformat har konstaterats.

Så vitt känt pågår ännu inget konkret utvecklingsarbete inom förvaltningen som ställer krav på förändrad tillgång till information ur fastighetsregistret. Länsstyrelserna har dock identifierat ett antal sådana ärenden och andra processer som innehåller en potential för effektivisering och utveckling av självbetjäningstjänster.

Den arbetsmarknadspolitiska databasen

Den arbetsmarknadspolitiska databasen förs vid AMS. RFV/Fk, CSN, Skatteverket och arbetslöshetskassorna har rätt att få tillgång till uppgifter på medium för automatiserad behandling. Samtliga, förutom Skatteverket, har också rätt till direktåtkomst.

Det mera näraliggande behovet av att få tillgång till uppgifter ur den arbetsmarknadspolitiska databasen på system-till-system-basis förefaller vara litet.

- Ett informationsutbyte med arbetslöshetskassorna motsvarande det mellan a-kassorna, RFV och CSN planeras men har ännu inte kommit till stånd.
- CSN behöver uppgift om huruvida vissa personer är registrerade som arbetssökande. I dagsläget får man dagliga filer överförda som svar på frågefiler. Såvitt känt planeras ingen nyutveckling som ställer krav på system-till-system-åtkomst.

Vid ansökan om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen har kommunernas socialförvaltning ibland behov att kontrollera om den sökande är registrerad som arbetssökande. Elektronisk åtkomst är inte förenlig med nuvarande lagstiftning. Önskemål om elektronisk tillgång till informationen på system-till-systembasis (eller på annat sätt) har, såvitt känt, inte uttryckts.

Eventuella elektroniska standarddokument

För närvarande har vi inte noterat några kända behov av att utveckla elektroniska standarddokument för förvaltningens utbyte av information ur den arbetsmarknadspolitiska databasen.

Misstanke- och belastningsregistren

Polisens misstankeregister över personer som är skäligen misstänkta för brott mot brottsbalken eller annat brott med svårare straff än böter samt belastningsregister över personer som har ålagts påföljd för brott, benämns ofta sammantaget som MRBR. Registren innehåller uppgifter som utgör underlag vid ett stort antal myndigheters handläggning av ärenden som innefattar lämplighets- eller tillståndsprövning. Myndigheter som enligt författning har rätt att få tillgång till information är t.ex.:

- Polismyndighet vid passansökningar eller andra tillståndsärenden (offentlig tillställning, allmän sammankomst, begagnande av offentlig plats, innehav av skjutvapen/förvärva ammunition, handel med explosiva varor, lasta och lossa farligt gods, sprängning etc.)
- Länsstyrelse (körkortstillstånd, körkort, taxiförarlegitimation, yrkesmässig trafik, biluthyrning, bevakningsföretag etc.)
- Vägverket (körkortsfrågor, trafikskolor m.m.)
- Tullverket

- Migrationsverket och Utlänningsnämnden
- Folkhälsoinstitutet (tillstånd för tillverkning, partihandel avseende alkohol)
- Lotteriinspektionen (tillstånd för roulettespel, tärningsspel och kortspel)
- Räddningsverket (tillstånd hantera brandfarliga och explosiva varor)
- Luftfartsverket (certifikat eller tillstånd enligt luftfartslagen/-förordningen)
- Järnvägsinspektionen (tillstånd enligt järnvägssäkerhetslagen)
- Finansinspektionen (lämplighetsprövning av större ägare till försäkringsrörelse, bankrörelse, värdepappersrörelse, kreditmarknadsbolag)
- Fastighetsmäklarnämnden (registrering som fastighetsmäklare)
- Kammarkollegiet (auktorisering av tolkar och översättare)
- Revisorsnämnden (registrering eller auktorisering av revisorer)
- Skatteverket (prövning av upplagshavare, registrerade varumottagare m.m. enligt lagen om tobaksskatt, alkoholskatt, energiskatt)
- Totalförsvarets pliktverk (inskrivning för värnplikt)
- Läkemedelsverket (tillstånd enligt lagen om kontroll av narkotika, försäljning av teknisk sprit m.fl.)
- Kronofogdemyndighet (utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen)
- Insättningsgarantinämnden (utbetalning av ersättning enligt lagen om investerarskydd)
- Kommunala socialnämnder (i ärenden om adoption, vårdnad om barn m.m)
- Kommunala myndigheter (vissa ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet).

Vissa myndigheter har dessutom rätt att få tillgång till vissa uppgifter i samband med anställningar, t.ex. Forsvarsmakten, statliga, kommunala och landstingskommunala myndigheter vad gäller personal inom vård av barn och ungdom, psykiatrisk sjukvård, utvecklingsstörda etc. samt Riksbanken vid anställning av bevaknings- eller transportpersonal.

Lagen ger endast ett fåtal myndigheter rätt till direktåtkomst. Förutom polismyndigheter, åklagarmyndigheter och kriminalvårdsmyndigheter är dessa Skatteverket, Tullverket, Migrationsverket, Länsstyrelserna och Vägverket.

Inhämtandet av uppgifterna sker idag i mycket stor utsträckning manuellt, genom att ärendeansvarig myndighet kontaktar polisen eller i vissa fall genom att den sökande uppmanas bifoga ett registerutdrag. En övergång till elektroniskt utbyte system-till-system av dessa uppgifter innehåller en stor

potential till effektivare ärendehandlägningsrutiner och självbetjäningstjänster. Med stor sannolikhet skulle också en stor del av informationsbehovet kunna täckas in med något eller några standardmeddelanden.

Förutsättningarna att få elektronisk tillgång till information ur MRBR präglas av att polisens IT-system och register innehåller sekretessbelagd och säkerhetskänslig information. Kraven är därmed extremt höga så att tekniska lösningar inte ska kunna utnyttjas för otillbörligt åtkomst till dessa register och system. De myndigheter som har rätt till direktåtkomst har en fast förbindelse till RPS, kryptomodem, separat server och en säkerhetslösning som RPS administrerar samt tillräckligt skalskydd enligt RPS normer.

Arbete pågår med att lägga fast en gemensam säkerhetslösning för kommunikation med SHS för informationsutbyte mellan RIF-myndigheterna (dvs. Domstolsverket, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Kriminalvårdsstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Brottsoffermyndigheten, Skatteverket och Tullverket). Enligt befintliga planer ska SHS-kommunikation mellan dessa myndigheter finnas tillgänglig under 2004.

Eventuella elektroniska standarddokument

Med hänsyn till att kommunikationslösningar för externt informationsutbyte planeras föreligga först 2007, finns f.n. endast anledning att börja utveckla elektroniska standarddokument för RIF-myndigheternas egna behov.

Viss inrapportering till de stora statliga registren

Inrapporteringen till de stora statliga registren – från förvaltningsorganisationerna eller privata näringslivet – har ännu inte blivit föremål för systematiskt intresse.

Ett samarbete mellan Carelink, RFV, Socialstyrelsen och Skatteverket har inletts i syfte att, inledningsvis i form av pilotverksamhet, få till stånd elektronisk inrapportering från sjukvården till de tre myndigheterna. Det nu inledda samarbetet inriktas på de tre flödena läkarintyg (till RFV), dödsbevis (till folkbokföringsregistret/Folke vid Skatteverket) och dödsorsaksintyg (till Socialstyrelsen).

Skulle det visa sig att det finns förutsättningar för en sådan pilotverksamhet, är det naturligt att utveckla elektroniska standarddokument för läkarintygen, dödsbevisen och dödsorsaksintygen.

Vid utformningen av strukturen för dessa standarddokument kan hänsyn behöva tas till att:

- rapporteringen från sjukvården omfattar också födelseanmälan till folkbokföringsregistret/Folke samt uppgifter till medicinska födelseregistret, patientregistret, cancerregistret m.fl. register vid Socialstyrelsen
- folkbokföringsregistret/Folke är under omstrukturering. Detta kan beröra samtliga inrapporteringsflöden (från domstolar, Migrationsverket, PRV och kommunerna)
- utöver RVF finns ytterligare ett antal myndigheter som är intresserade av elektroniska läkarintyg vid handläggningen av olika ärenden (t.ex. länsstyrelserna, CSN, Pliktverket, Luftfartsverket och kommunerna).

Vissa registerhållande myndigheters inställning till elektroniska standarddokument

Skatteverket: Det centrala folkbokföringsregistret Navet

Skatteverket tjänst ”Folkbokföringsinformation från Navet” är lättillgänglig för användarna. På Skatteverkets webbplats (www.Skatteverket.se → Folkbokföring → N@vet) finns beskrivning av tillgängliga överföringstekniker, innehåll och struktur i totalposten och exempel på poster med olika element samt termkoder m.m.

Beställaren kan skräddarsy sin beställning med stor detaljeringsgrad med avseende på exempelvis:

- vilka av de totalt 26 olika elementen i en folkbokföringspost som skall levereras (med möjlighet till särskild specifikation för sekretessmärkade personer)
- vilka förändringar som ska aviseras
- vilka personer som ska ingå i uttaget (samtliga som bor inom ett visst geografiskt område, samtliga som uppfyller vissa kriterier⁸, enskilda personer som räknas upp i frågefil)
- vilken kategori personer som ska ingå, exempelvis folkbokförda, avlidna och/eller utvandrare
- vilken "posttyp" som ska användas vid ändringsavisering. Antingen skickas hela personposten för en person efter ändring eller endast den term som ändrats (exempelvis förnamnet).

Även nyttjanderegler och prislister finns publicerade.

En beställningsblankett som täcker in alla tillgängliga alternativ – såväl tekniska som till innehållet – finns också (som dock måste skrivas ut och sändas in per post). Rutinerna för att ta hand om nya beställningar är välutvecklade. Många beställningar kan effektueras direkt från beställningsblanketten, utan ytterligare kontakter och särskilda avtal mellan Skatteverket och kunden. Navet är konstruerat för att automatiskt och omedelbart (dvs. utan nytutveckling) tillgodose skräddarsydda önskemål om registerdata.

Dagens leveransformat är systemspecifikt. Skatteverket har antagit en XML-strategi. Enligt denna ska XML användas för externt informationsutbyte. Hittills är det dock få myndigheter som har efterfrågat XML-baserade leveransformat för information ur Navet.

⁸ Uppsättningen möjliga sökbegrepp är dock i viss mån begränsad.

Skatteverket är SHS-myndighet med egen nod. Informationsutbytet med Länsstyrelsen i Stockholms län (för yrkestrafiktillstånden) är dock första exempel på ett transaktionsorienterat informationsutbyte. Överföringen med SHS gentemot RFV och Valmyndigheten avser tunga filöverföringar. Ytterligare önskemål om SHS planeras kunna tillgodoses under 2004, (först för filer och därefter för interaktiv överföring av enskilda poster i realtid) då Skatteverkets nya kommunikationsplattform tas i drift.

Skatteverket har under april-maj genomfört en förstudie om eventuellt införande av standardmeddelanden, i första hand avseende elektroniska standarddokument för folkbokföringsinformation, men också generellt inom Skatteverket.

PRV: Svenskt näringslivsregister

Svenskt näringslivsregister innehåller information, som har många användare inom såväl den offentliga förvaltningen som det privata näringslivet. Utveckling av något eller några elektroniska standarddokument bedöms som mycket intressant och man är intresserade av att delta i ett samarbete och erfarenhetsutbyte med andra myndigheter.

PRV har som mål att på sikt kunna erbjuda tre kanaler för elektronisk tillgång till information ur registret (samt även för uppgiftslämnande till registret):

1. Öppen Webbtjänst på www.prv.se för att läsa – finns i dagens produktutbud
2. Webbtjänst med påloggning och vissa möjligheter till integration och anpassning – finns i dagens produktutbud
3. Automatisk påloggning och möjlighet till fullständig integration med användarnas handläggnings- eller verksamhetssystem – kommande produkt och då enligt samma koncept som XML-baserade elektroniska standarddokument.

Befintliga on-line-lösningar till PRV:s stordatormiljö mot vissa myndigheter är att betrakta som ålderdomliga och i behov av att ersättas av modernare. Dessa planeras då innefatta XML-baserade elektroniska standarddokument.

PRV har länge sett potentialen i att kunna erbjuda XML som leveransformat för informationen ur företagsregistret. Man har också kunnat märka en allt större efterfrågan från stora informationsanvändare i privata näringslivet.

För överföringen av information om företagsinteckningar (FIR) till LMV har en Webservices-lösning med SSL-kommunikation nyligen tagits i drift. Man överväger att erbjuda samma tjänst gentemot samtliga informations-

användare. Leveransformatet är XML-baserat och tillämpningen ger möjlighet att ställa fyra olika frågor. Samtliga används dock ännu inte.

I planerna ligger att göra all information ur företagsregistret tillgänglig i XML-format (samt även att möjliggöra inrapportering i XML). Med hänsyn till den förestående delningen av PRV beräknas ett sådant arbete kunna ta sin början under hösten.

PRV är SHS-myndighet med egen nod. Hittills har informationsutbytet med SHS avsett tunga filöverföringar (ändringsaviseringar) till Skatteverket och SCB. Det ännu inte driftsatta informationsutbytet med Länsstyrelsen i Stockholms län (för yrkestrafiktillstånden) blir första exemplet på transaktionsorienterat informationsutbyte.

Vägverket: Vägtrafikregistret

Vägtrafikregistret innehåller information, som har många användare inom såväl offentlig förvaltning som privata näringslivet. I stor utsträckning är intresset ömsesidigt. Den som har behov av informationen är ofta också uppgiftslämnare till registret. Vägverket ser en stegvis övergång till XML-baserat format som naturlig och är intresserade av att delta i ett samarbete och erfarenhetsutbyte med andra myndigheter. Utveckling av något eller några elektroniska standarddokument bedöms som mycket intressant.

Dagens informationsutbyte omfattar såväl tunga filöverföringar (med integration till mottagarens system) som frågor (även i kombination med direkt-uppdateringar) via terminal-/webblösning.

Med enstaka undantag är leverans- och mottagningsformatet systemspecifikt. Privata företag har dock börjat fråga efter XML.

I informationsutbytet för ansökan om yrkestrafiktillstånd vid Länsstyrelsen i Stockholms län har Vägverket sjösatt sin första SHS-tillämpning. Vägverket anlitar för närvarande Posten som leverantör av "SHS som tjänst".

Behoven av information ur vägtrafikregistret uppvisar stor variation och Vägverket har gjort vissa försök att standardisera sitt utbud (och överlåta till mottagaren att välja ut de termer etc. som man har behov av). Med den utformning av standardinformationen som då användes, visade det sig dock att bearbetningarna blev för tunga (bl.a. då varje tidsbegränsad behörighet beräknades vid varje tillfälle utifrån aktuellt datum). Dessa erfarenheter bör därför beaktas vid utformningen av nya XML-baserade standardstrukturer.

Lantmäteriverket: Fastighetsregistret

Lantmäteriverket ser en övergång till XML-baserade leveransformat som naturlig och är intresserade av att medverka i ett utvecklingsarbete om strukturerings- m.fl. frågor. Man har däremot ännu inte funnit anledning att ta upp frågan om ett införande av SHS.

Det av lantmäteriverket utvecklade leveransformatet ÖFF är förberett för en övergång till XML-baserade format. Det bör därför gå förhållandevis snabbt att utveckla en uppsättning elektroniska standarddokument, när det väl visar sig att det föreligger en faktisk efterfrågan.